

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	G- Sinir sisteminin xəstəlikləri
---------------------------------	---

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	Yusifova B.
---	--------------------

XBT-10 rubrikası	Xəstəliklər
G54.1.	Bel-oma kələfinin zədələnməsi
G54.2.	Boyun sinir köklərinin digər rubrikalarda təsnif olunmayan zədələnməsi
G54.3.	Döş sinir köklərinin digər rubrikalarda təsnif olunmayan zədələnməsi
G54.4.	Oma-bel köklərinin digər rubrikalarda təsnif olunmayan zədələnməsi

Müalicə

Dərman müalicəsi:

Kəskin ağrı zamanı (Cədvəl 1):

- QSİP – patobiokimyəvi proseslərin inkişafı zamanı iltihabi amillərin təsirini aradan qaldırmaq;
- miorelaksantlar – miofasiyal seqmentdə əzələ tonusunu azaldır;
- qeyri-narkotik analgetiklər – aydın ağrıkəsici təsir göstərir.
- opioid narkotik analgetik aydın ağrıkəsici təsir göstərir.

Xroniki ağrı zamanı (Cədvəl 2):

- QSİP – patobiokimyəvi proseslərin inkişafı zamanı iltihabi amillərin təsirini aradan qaldırmaq;
- miorelaksantlar – miofasiyal seqmentdə əzələ tonusunu azaldır;
- qeyri-narkotik analgetiklər – aydın ağrıkəsici təsir göstərir.
- opioid narkotik analgetik aydın ağrıkəsici təsir göstərir.
- xolinesteraza inhibitorları – motor və hissiyyat pozuntuları zamanı sinir-əzələ ötürülməsini yaxşılaşdırır.

Müalicə sxemləri:

- QSİP – 2.0 ə/d No 7 hər/gün;
- Flupirtin maleat gündə 2 dəfə 500 mq oral.

Əlavə preparatlar: nosiseptiv ağrı olduqda - opioid narkotik analgetiklər (transdermal və əzələdaxili formada), neyropatik ağrı olduqda - antiepileptik dərmanlar, motor və hissiyyat pozuntuları olduqda - xolinesteraza inhibitorları.

Kəskin ağrı zamanı əsas dərmanların siyahısı

Cədvəl 1

Farmakoloji qrup	DV beynəlxalq patentləşdirməmiş adı	Qəbul qaydası
Qeyri-steroid iltihabəleyhinə dərman	Lornoksikam (Lornoxicam)	Daxilə, əzələdaxili, venadaxili 8-16 mq gündə 2-3 dəfə
Qeyri-steroid iltihabəleyhinə dərman	Diklofenak (Diclofenac)	75 mq (3 ml) ə/d /gün №3 oral/rektal tətbiqə keçidlə
Qeyri-steroid iltihabəleyhinə dərman	Ketorolak (Ketorolac)	2,0 ml ə/d № 5 (bədən çəkisi 50 kq-dan çox olan 16 yaşdan 64 yaşa qədər xəstələrə əzələdaxili olaraq 60 mq-dan çox olmayan; bədən çəkisi 50 kq-dan az olan və ya xroniki böyrək çatışmazlığı olan xəstələrə 1 inyeksiya üçün 30 mq-dan çox olmayan dozada təyin edilir)
Qeyri-narkotik analgetiklər	Flupirtin (Flupirtine)	Daxilə: gündə 3-4 dəfə 100 mq, şiddətli ağrı zamanı gündə 3 dəfə 200 mq
Opioid narkotik analgetik	Tramadol (Tramadol)	Daxilə, venadaxili 50-100 mq
Opioid narkotik analgetik	Fentanil (Fentanyl)	Transdermal terapevtik sistem: ilkin doza 12 mkq/saat hər 72 saatdan bir və ya hər 72 saatdan bir 25 mkq/saat;

Kəskin ağrı zamanı əlavə dərmanların siyahısı

Farmakoloji qrup	DV beynəlxalq patentləşdirməmiş adı	Qəbul qaydası
Xolinesteraza inhibitorları	Qalantamin (Galantamine)	Dərman gündə 2,5 mq təyin edilir, 3-4 gündən sonra tədricən 2,5 mq artırma ilə, 2-3 bərabər qəbula bölünür. Maksimum tək doza d/a(subkutan) 10 mq, maksimal gündəlik doza isə 20 mq təşkil edir.
Miorelaksant	Siklobenzaprin (Cyclobenzaprine)	Daxilə, gündəlik doza 5-10 mq, 3-4 qəbula
Antiepileptik dərman	Karbamazepin (Carbamazepine)	200-400 mq/gün (1-2 tablet), sonra ağrı kəsilənə qədər doza gündə 200 mq-dan çox olmayaraq tədricən artırılır (orta hesabla 600-800 mq-a qədər), sonra minimum effektiv dozaya endirilir.
Antiepileptik dərman	Preqabalin (Pregabalin)	Daxilə, qida qəbulundan asılı olmayaraq, gündəlik 150-600 mq dozada 2 və ya 3 qəbula

Cədvəl 2

Xroniki ağrı zamanı əsas dərmanların siyahısı

Farmakoloji qrup	DV beynəlxalq patentləşdirməmiş adı	Qəbul qaydası
Miorelaksant	Siklobenzaprin (Cyclobenzaprine)	Daxilə, gündəlik doza 5-10 mq, 3-4 qəbula
Qeyri-steroid iltihabəleyhinə dərman	Lornoksikam (Lornoxicam)	Daxilə, əzələdaxili, venadaxili 8-16 mq gündə 2-3 dəfə
Qeyri-steroid iltihabəleyhinə dərman	Diklofenak (Diclofenac)	75 mq (3 ml) ə/d /gün №3 oral/rektal tətbiqə keçidlə
Qeyri-steroid iltihabəleyhinə dərman	Ketorolak (Ketorolac)	2,0 ml ə/d № 5 (bədən çəkisi 50 kq-dan çox olan 16 yaşdan 64 yaşa qədər xəstələrə əzələdaxili olaraq 60 mq-dan çox olmayan; bədən çəkisi 50 kq-dan az olan və ya xroniki böyrək çatışmazlığı olan xəstələrə 1 inyeksiya üçün 30 mq-dan çox olmayan dozada təyin edilir)
Qeyri-narkotik analgetiklər	Flupirtin (Flupirtine)	Daxilə: gündə 3-4 dəfə 100 mq, şiddətli ağrı zamanı gündə 3 dəfə 200 mq
Opioid narkotik analgetik	Tramadol (Tramadol)	Daxilə, venadaxili 50-100 mq
Opioid narkotik analgetik	Fentanil (Fentanyl)	Transdermal terapevtik sistem: ilkin doza 12 mkq/saat hər 72 saatdan bir və ya hər 72 saatdan bir 25 mkq/saat;

Xroniki ağrı zamanı əlavə dərmanların siyahısı

Farmakoloji qrup	DV beynəlxalq patentləşdirməmiş adı	Qəbul qaydası
Antiepileptik dərman	Karbamazepin (Carbamazepine)	200-400 mq/gün (1-2 tablet), sonra ağrı kəsilənə qədər doza gündə 200 mq-dan çox olmayaraq tədricən artırılır (orta hesabla 600-800 mq-a qədər), sonra minimum effektiv dozaya endirilir.
Antiepileptik dərman	Preqabalin (Pregabalin)	Daxilə, qida qəbulundan asılı olmayaraq, gündəlik 150-600 mq dozada 2 və ya 3 qəbula
Opioid narkotik analgetik	Tramadol (Tramadol)	Daxilə, venadaxili 50-100 mq
Opioid narkotik analgetik	Fentanil (Fentanyl)	Transdermal terapevtik sistem: ilkin doza 12 mkq/saat hər 72 saatdan bir və ya hər 72 saatdan bir 25 mkq/saat;
Qlukurkortikoid	Hidrokortizon (Hydrocortisone)	Yerli
Qlukurkortikoid	Deksametazon (Dexamethasone)	v/d , ə/d : 4-dən 20 mq-a qədər gündə 3-4 dəfə, maksimal gündəlik doza 80 mq 3-4 günə qədər
Qlukurkortikoid	Prednizolon (Prednisolone)	Daxilə gündə 20-30 mq
Yerli anestetik	Lidokain (Lidocaine)	Braxial və sakral pleksusun anesteziyası üçün 5-10 ml 1% məhlul əzələdaxili

Xəstənin sonrakı idarəetməsində ildə 2 dəfəyə qədər parenteral terapiya aparmaq lazımdır.

Ədəbiyyat

Поражение нервных корешков и сплетений

Версия: Клинические протоколы МЗ РК - 2017 (Казахстан)

<https://diseases.medelement.com/disease/%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%BD%D1%8B%D1%85-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%B2-%D0%B8-%D1%81%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B9-2017/15548>